

Posudek na bakalářskou práci

Anna Krauzová, Etnografka Marie Ulčové a její plzeňské působení, Plzeň 2021, 53 s. + XXII s. příloh

(ved. práce: PhDr. Karel Řeháček, Ph.D., KHI FPE ZČU v Plzni)

Posuzovaná bakalářská práce se věnuje významné osobnosti poválečné plzeňské a západočeské etnografie PhDr. Marii Ulčové. Souhrnná práce o této spolupracovnici a následovnici Ladislava Lábka a vedoucí Národopisného muzea Plzeňska (NMP) regionální historiografii Plzeňska doposud chyběla a posuzovaná kvalifikační práce je prvním systematictější pokusem o ni. Zaměstnanci NMP v březnu 1998 v úmrtím oznámení uvedli, že Ulčová „odešla od své nedokončené práce“. Tak je tomu však nejspíš vřdycky, ovšem Marie Ulčová v průběhu svého dlouhého profesního života našťestí více úkolů a cílů dokončila a splnila. A i tyto záležitosti přibližuje Anna Krauzová ve své bakalářské práci.

Ta vychází především z rozsáhlého pramenného výzkumu, který se autorce zdařilo dokončit i přes nepřízeň koronavirových opatření, která studium v paměťových institucích výrazně omezila. Krauzová tak prostudovala archivní prameny nacházející se v Archivu města Plzně, Státním oblastním archivu v Plzni a především ve spisovně a historickém archivu Západočeského muzea v Plzni, kde se nachází jak osobní spisy Ulčové, tak její „pozůstalost“ sestávající z písemností a dalších artefaktů dokumentujících její život a odborné aktivity. Autorka se s jejich studiem a interpretací vypořádala velmi zdařile a v kombinaci se sporadicky se vyskytujícími tiskem vydanými drobnými odbornými pracemi mohla komplexně zmapovat její osobní i profesní vývoj.

Po úvodní kapitole, v níž Krauzová mj. zhodnotila zmíněnou pramennou základnu a popsala metody práce s prameny, tak následují obvyklé pasáže typické pro biografické studie. V chronologické perspektivě autorka představuje základní etapy života Ulčové, ve druhé kapitole se věnuje jejímu domovskému pracovišti a osobnosti L. Lábka a vztahu Ulčové k němu, ovšem nejzajímavější a nejpřínosnější jsou dvě poslední části práce, které se týkají klíčových odborných a osvětových aktivit této plzeňské etnografky.

Třetí kapitola práce představuje především tři stěžejní celoživotní projekty Ulčové: etnografický výzkum jejího rodného Božkova, dále výzkum centra českého „ostrůvku“ v moři nemectví Sulislavi na Stříbrsku a dělnického Karlova. Poslední kapitola se pak týká popularizace práce nejen Ulčové, ale celého plzeňského národopisu: výstav, besed, rozhlasových pořadů a publikací. Následuje závěr, v němž Krauzová velmi citlivě a objektivně hodnotí Ulčové odkaz, po téměř čtvrt století po její smrti již snad poměrně ucelený. Další pasáže práce jsou pak obligátní, zajímavá je jistě především přílohová část obsahující zajímavé artefakty nejen dokládající v textu uváděné informace, mnohdy dokonce i vyprávějící samy o sobě.

Z hlediska odborného ani formálního nemám vůči práci žádné zásadnější připomínky, oceňuji nasazení autorky i snahu o objektivní pohled na popisované skutečnosti. Autorka jako studentka bohemistiky velmi dobře stylizuje, takže i z tohoto hlediska je práce psaná čtenářsky velmi komfortně, bez pravopisných pochybení či grafických nedostatků.

K obhajobě práce mám dotaz ohledně zvažovaného rozhovoru s PhDr. Marií Maderovou, nástupkyní Ulčové ve vedení NMP. Z práce plyne, že se nakonec rozhovor neuskutečnil. Jak moc podstatná tato změna pro koncepci práce byla a čím se jí případně podařilo nahradit? A jak vnímá autorka informační limity práce s narátory, zejména v souvislosti s pravdivostní hodnotou těchto pramenů?

Práci vřele doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm **výborně**. Vzhledem k tomu, že se jedná o původní, ucelenou a kvalitně napsanou biografickou studii, doporučuji zvážit její vydání tiskem buď v podobě odborného článku, nebo jako dílčí monografii (kupř. v rámci edice Historikem ve 20. století).

V Plzni dne 15. května 2021

PhDr. Karel Řeháček, Ph.D.
Státní oblastní archiv v Plzni